

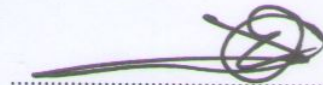
ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ศิลา จันรอด

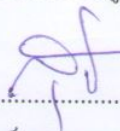
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ศิลา จันรอด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

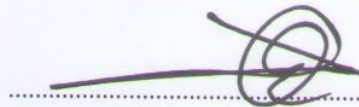

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

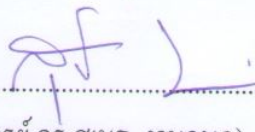

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

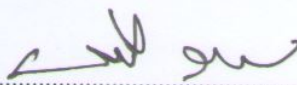
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

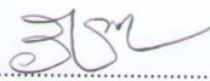

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รุ่งงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี ประธานกรรมการ ควบคุมงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และ ดร.ชัยพจน์ รัถกาม กรรมการ สอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ ในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นารี ดร.ธนวิน ทองแพง อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และนายสมชาย ศรีสรवल ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองจาก

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้บริหารสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และคณะครูทุกท่านที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ที่อำนวยความสะดวกและสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อการพัฒนาการศึกษา และขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่าน

ศิลา จันทร์รอด

58950082: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหา/ แนวทาง/ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนประถมศึกษา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สิลา จันรอด: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR ACADEMIC AFFAIRS OF PRIMARY SCHOOL UNDER THE OFFICE OF TRAT EDUCATIONAL SERVICE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ประยูร อัมสวาสดี, กศ.ด., สุเมธ งามกนก, กศ.ด. 104 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามขอบข่ายงานวิชาการ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) จำนวน 291 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามเพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง .20-.74 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) ด้านการนิเทศการศึกษา ควรช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการกำกับ ติดตาม ดูแลการวัดและการประเมินผลในโรงเรียน

58950082: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PROBLEM/ DEVELOPMENT/ ACADEMIC AFFAIRES ADMINISTRATION/ PRIMARY SCHOOL/ THE OFFICE OF TRAT EDUCATIONAL SERVICE

SILA CHANROD: PROBLEM AND GUIDELINES DEVELOPMENT OF ACADEMIC AFFAIRES ADMINISTRATION OF PRIMARY SCHOOL UNDER THE OFFICE OF TRAT EDUCATIONAL SERVICE.

ADVISORY COMMITTEE: PRAYOON IMSAWASD, Ed.D. SUMET NGANKANOK, Ed.D. 104 P. 2017.

The purpose of this research were to study and compare the academic administration problem and guidelines for the development of primary school under the office of Trat educational service in the four main areas which were the development of the curriculum, the development of learning processes the educational supervision and the measuring evaluationing and transferring learning outcomes. The research sample included administrators and teachers in primary school under the Office of Trat Educational Service year 2017 by the size of the sample from Krejcie and Morgan (1970, p. 608) 291 samples. Classified by sex, experience in academic administration and size of school. The research instrument was a five-rating scale. The questionnaire consisted of 53 questionnaire with a discriminative power between .20-.74 and a confidence level of .85 statistics used in data analysis include average score \bar{X} Standard deviation (*SD*) comparison of mean of 2 groups. Using 3 groups of comparison using (one-way ANOVA) when 0.5 was found the difference was tested by Scheffe's method.

The results showed that:

1. The problem of academic administration of schools of primary school under the office of trat educational service. Overall and individual aspect were at a medium level sort by average scores from high to low is 1) The development of curriculum 2) The educational supervision 3) The development of learning processes 4) the educational supervision and the measuring evaluationing and transferring learning outcomes.

2. The problem of academic administration of schools of primary school under the office of trat educational service. Classified by sex that it was a statistically significant difference at the .05 level by the measuring evaluationing and transferring learning outcomes. Classified by experience in academic administration that it was a statistically not significant difference and Classified by size of school it was a statistically significant difference at the .05 level all.

3. Analyze the guidelines for the development administration of schools of primary school under the office of trat educational service. The findings indicated that 1) The development of curriculum should organized activitiesto follow the rules and the consistent with the curriculum schools 2) The development of learning processes should support to organized activities to follow the rules and the consistent with the curriculum schools 3) The educational supervisionshould help the teacher have a technical to teach specially the process group to follow the rules and the consistent with the curriculum schools. 4) The measuring evaluationingand transferring should follow up the measuring evaluationing and transferring in the school follow the rules and the consistent with the curriculum schools

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	11
การบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	15
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุป.....	68
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	86
ภาคผนวก ก.....	87
ภาคผนวก ข.....	91
ภาคผนวก ค.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 40
2	จำนวนร้อยละของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน..... 45
3	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน..... 47
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ..... 47
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ..... 49
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ..... 50
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ..... 52
8	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน..... 53
9	การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน..... 54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน.....	55
11 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน โดยรวมและรายด้าน.....	56
12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	57
13 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	59
14 การเปรียบเทียบรายคู่ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม โดยวิธีการทดสอบของ Scheffe's method.....	60
15 การเปรียบเทียบรายคู่ ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการทดสอบของ Scheffe's method.....	61
16 การเปรียบเทียบรายคู่ ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการทดสอบของ Scheffe's method.....	61
17 การเปรียบเทียบรายคู่ ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศ การศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการทดสอบของ Scheffe's method.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 การเปรียบเทียบรายคู่ ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการ ทดสอบของ Scheffe's method.....	63
19 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา.....	64
20 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้.....	65
21 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศ การศึกษา.....	66
22 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน.....	67
23 ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	102
24 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	103

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันและอนาคตกำลังเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งความรู้และการเชื่อมโลกให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยวิทยาการความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารแขนงต่าง ๆ การแข่งขันกันระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ได้แข่งขันกันมากขึ้นในเรื่องของระบบเศรษฐกิจ ศักยภาพ และคุณภาพของคน จึงมีส่วนสำคัญมากในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาเซียน ระดับภาค และระดับประเทศ ในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 2)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพิเศษการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึง ความสามารถของบุคคลนั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2542, หน้า 4) ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในหมวดที่ 4: แนวการจัดการศึกษาที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยระบุไว้ในมาตรา 22 ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด โดยที่กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 24 ที่กำหนดว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ ต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 13-15)

สำหรับวิธีการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและให้บรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ต้องอาศัย การบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน การบริหารงานวิชาการก็ถือได้ว่าเป็นงานที่สำคัญ ซึ่งถือว่าเป็น หัวใจหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากการวัดมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาจะปรากฏชัด เมื่อการบริหาร งานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน (บุญทิพย์ สุริยวงศ์, 2542) นอกจากนี้ งานวิชาการ ยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ โดยดูที่ ผลผลิตการศึกษา คือ ตัวนักเรียนว่ามีคุณภาพเพียงใด เป็นที่ยอมรับชื่นชมของสังคมหรือไม่อย่างไร

โรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่แตกต่างจากงานอื่น ๆ ในโรงเรียนที่เป็นงานสนับสนุน และเป็นงานที่มีความสำคัญอันเป็นค้ำรองผู้บริหาร และครูจึงควรให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับการบริหารงานวิชาการให้มากที่สุด จากเหตุผลข้างต้น จึงกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินการไปได้โดยมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป (รุจิรัฐ ภู่อาระ และและจันทราณี สงวนนาม, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นจะต้องมีเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นั้นก็มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 117 โรงเรียน 2 สาขา เป็นโรงเรียนสังกัดของรัฐ 109 โรงเรียน 2 สาขา (รวม 111 แห่ง) และเป็นโรงเรียนสังกัดเอกชน 8 โรงเรียน และได้กระจายอำนาจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้สถานศึกษา เพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ แต่ในการดำเนินงานของสถานศึกษายังมีอุปสรรคบางประการที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดที่ตั้งไว้

สืบเนื่องมาจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 พบว่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.79 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.43 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.80 กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.66 กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.07 กลุ่มสาระการงานพื้นฐานอาชีพ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 56.14 กลุ่มสาระศิลปะ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.88 กลุ่มสาระพลศึกษาและสุขศึกษา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.59 รวมทั้ง 8 กลุ่มสาระ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.55 จากผลการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาของนักเรียน ด้วยการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ยังไม่บรรลุเป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงการปรับปรุงข้อบกพร่องของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดต่าง ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกัน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับใด
2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ, ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน มีแนวทางอะไรบ้าง

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

1. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกประเภทสมรรถนะการทำงาน แตกต่างกัน
3. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาด โรงเรียน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ (2546) เรื่อง ขอบข่ายและภารกิจการบริหาร และการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีทั้งหมด 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการแนะแนวการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาการบริหารวิชาการ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป และขนาดโรงเรียน โดยแบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวน 1-120 คน โรงเรียนขนาดกลางที่มีนักเรียนจำนวน 121-300 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวน 301-500 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 501 คน ขึ้นไป และตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ (2546) เรื่อง ขอบข่ายและภารกิจการบริหาร และการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 4)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดต่าง ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,104 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดต่าง ๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และกำหนดกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) เปิดได้ จำนวน 291 คน จากนั้นจึงได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการสุ่มข้าราชการครูแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

3.1.3 ขนาดโรงเรียน

3.1.3.1 ขนาดเล็ก

3.1.3.2 ขนาดกลาง

3.1.3.3 ขนาดใหญ่

3.1.3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 3.2.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

นियามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึงการวางแผนสิ่งต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดีถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางตามแผนที่กำหนด รวมถึงการบริหารงานกิจกรรมทางการศึกษาภายในสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร การวัดผล ประเมินผล การสร้างเครื่องมือทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ตลอดเวลา ทั้งในและนอกห้องเรียน และที่สำคัญที่สุด เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีที่สังคมต้องการ จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน สารสนเทศ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน ซึ่งมีการนิเทศการใช้หลักสูตร การติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และทันสมัยอยู่เสมอการรวบรวมและจัดระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ การทำ แผนงานวิชาการ การวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์แนวการจัดการศึกษา ตามการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการบูรณาการ การคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติจริงและลดการท่องจำ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีคุณภาพ สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น การเรียนรู้จากภูมิปัญญาในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ตามสภาพจริงของตนเองและนำไปใช้พัฒนาตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ และรวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เป็นแหล่ง เรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และให้คำแนะนำ ปรับปรุง พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านกระบวนการเรียนการสอน

ให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตลอดจนการติดตามนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.4 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชา และดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนเสนอแนะทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

3. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 โดยกำหนดขนาดโรงเรียนเป็น 4 ขนาด ตามที่สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.1 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีนักเรียน จำนวน 1-120 คน

3.2 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีนักเรียนจำนวน 121-300 คน

3.3 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีนักเรียน จำนวน 301-500 คน

3.4 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีนักเรียน จำนวน 501 คน ขึ้นไป

4. เพศ หมายถึง บุคลิกลักษณะเพศของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยแบ่งเป็นเพศชาย และเพศหญิง

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ในการทำงานของครูตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครูกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1 ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี หมายถึง ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครูตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน มีระยะเวลาต่ำกว่า 5 ปี

5.2 ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป หมายถึง ประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งครูตั้งแต่เริ่มจนถึงปัจจุบัน มีระยะเวลาตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตจังหวัดตราด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. การบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2557, หน้า 1)

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
 5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา
 6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
 9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ และคณะทำงาน ด้านการศึกษา
 11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
 12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้รับมอบหมายของหน่วยงานใด โดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นหน่วยงานตามพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2546 ที่ควบคุม กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในจังหวัดตราด เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ว่า “บริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน” และมีกลยุทธ์ ดังนี้ 1) ขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครอบคลุม ทัวถึง 2) พัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 4) ปลุกจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบริหารงานให้ตรงกับเป้าประสงค์ ดังนี้
- 1) ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างครอบคลุมทั่วถึง 2) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 3) ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 4) ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอข่าความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด รับผิดชอบการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีปริมาณงาน ดังนี้
(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2560, หน้า 2) จำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 117 โรงเรียน 2 สาขา

1. โรงเรียนสังกัดของรัฐ 109 โรงเรียน 2 สาขา (รวม 111 แห่ง) จำแนกเป็น

เปิดสอนระดับประถมศึกษา	2 แห่ง
เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษา	82 แห่ง
เปิดสอนระดับอนุบาล-ขยายโอกาส	27 แห่ง
2. โรงเรียนสังกัดเอกชน 8 โรงเรียน จำแนกเป็น

เปิดสอนระดับอนุบาล	2 แห่ง
เปิดสอนระดับอนุบาล-ประถมศึกษา	5 แห่ง
เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น	1 แห่ง
3. จำนวนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบ่งเป็นระดับ

ดังนี้

- 3.1 ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 4,859 คน
- 3.2 ระดับประถมศึกษา จำนวน 15,405 คน
- 3.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1,941 คน
4. จำนวนครู 1,166 คน

ยุทธศาสตร์การพัฒนการศึกษา

วิสัยทัศน์

บริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยการมีส่วนร่วมกับ
ทุกภาคส่วน

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุน การขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุม ทัวถึง
2. พัฒนาการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งสู่มาตรฐานสากล
3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน
4. ส่งเสริม สนับสนุน การปลูกจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และดำรงชีวิต

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 5 .ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครอบคลุม ทัวถึง

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 ยกระดับคุณภาพผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 สร้างเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 ปลุกจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 ปลุกจิตสำนึกความเป็นชาติไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 เสริมสร้างการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียน

การสอน

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.2 ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหาร

จัดการ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ คือ กำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายใน และโครงการขอรับการประเมินคุณภาพภายนอกมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ โครงการค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี โครงการอบรมจิต ศึกษาประจำสัปดาห์ โครงการเยี่ยมบ้าน โครงการไหว้ครู โครงการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม และเสริมสร้างการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ โครงการเศรษฐกิจ พอเพียง โครงการสหกรณ์ โครงการออมทรัพย์

การบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

งานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา เป็นงานที่ผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญและผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในด้านวิชาการด้วย สถานศึกษามีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นหลัก ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน จึงต้องอาศัยกระบวนการบริหารงานวิชาการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานศึกษาต้องการ นักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้หลากหลาย ดังนี้

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32-38) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด อันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต อยู่ในสังคม และรวมถึงการอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดี Smith (1961, p. 170 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 1-2) เห็นว่า งานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งอาจเกี่ยวข้องโดยตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของงาน

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กุลชญา เทียงตรง (2550, หน้า 34) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และจุดมุ่งหมายของการศึกษา

รัตนา อนันตชาติ (2550, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปรับปรุงด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศและติดตามการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 21) ได้สรุปความหมายของงานวิชาการไว้ว่า หมายถึงงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย งานย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา และงานอื่นที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าเป็นกระบวนการ หรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและการจัดการศึกษาของชาติ

สกวาดือน สอนง่าย (2557, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดการสิ่งแวดลอมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมายของการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอน ส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทในกระบวนการเรียนการสอน ยกกระตบการเรยนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

นิตยัธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานที่เป็นภารกิจหลักของโรงเรียนเป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนด โดยการที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน กิจกรรมทางการศึกษาภายในสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การสร้างเครื่องมือทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การศึกษา การวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาทุกแห่ง

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, หน้า 34) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 1) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมที่อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (ม.ป.ป.) งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมที่อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

Miller (1965, p. 175 อ้างถึงใน วิภา ทองหง่า, 2554, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาและที่สำคัญมากที่สุด ได้แก่ การจัด โปรแกรมการสอนและการปฏิบัติตามโปรแกรมรวมทั้งการวัดผลเพื่อที่จะได้ติดตาม การเรียน การสอนของครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการในการสอน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการคือการวางแผนสิ่งต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดีถูกต้องเหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางตามแผนที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตลอดเวลา ทั้งในและนอกห้องเรียน และที่สำคัญที่สุดเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีที่สังคมต้องการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้”

1. ด้านการบริหารงานวิชาการมีภาระหน้าที่ 17 อย่างด้วยกัน คือ

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน

สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32-38) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด อันได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลัก ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต อยู่ในสังคม และรวมถึงการอบรมศีลธรรมจรยา และความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดี ซึ่งกำหนดขอบข่ายงานไว้ 12 ข้อ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542, หน้า 61) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. การเรียนการสอน
2. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอน
3. การส่งเสริมลักษณะที่ดีของผู้เรียน
4. การนิเทศการศึกษาและการตรวจเยี่ยม
5. การสนับสนุนงานวิชาการ

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545, หน้า 59-60) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ไว้ดังนี้

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

2. การวิจัยชั้นเรียน
3. การสอนซ่อมเสริม
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา
6. การประกันคุณภาพการศึกษา

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ว่าประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนงานเกี่ยวกับวิชาการ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การกำหนดรายวิชา การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกงาน
3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การส่งเสริมการจัดหลักสูตร โปรแกรมการศึกษา
4. การวัดและประเมินผล

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 17) กล่าวว่า งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทั้งหมด ดังนั้น ไม่ว่ากิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ถือว่างานนั้นเป็นขอบข่ายงานด้านวิชาการ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องตั้งใจปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพต่อไป

นิตยธีรดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 32) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นถือได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนาที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลได้ (สมชาย ล้อมวงษ์, 2549, หน้า 20) แนวทางการบริหารงานวิชาการ

ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้เลือกใช้
 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล
 กระทรวงศึกษาธิการ (2546) เรื่อง ขอบข่ายและภารกิจการบริหาร และการจัดการศึกษา
 ด้านการบริหารงานวิชาการซึ่งมีทั้งหมด 12 ด้าน ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาการบริหารวิชาการ
 จำนวน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการนิเทศการศึกษา
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุด ที่จะพัฒนาประเทศให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
 หลักสูตรการศึกษา ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างให้
 คนไทยเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ พร้อมทั้งจะแข่งขัน และร่วมมือในเวทีโลกจะเห็น
 ได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแกนกลางให้สถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน จัดให้ทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 ไว้ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ
 สภาพปัญหา และความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานะภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์
 ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการ
 สถานศึกษา
3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา
 ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหา
 สาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการ การใช้หลักสูตร
 ให้เหมาะสม
5. นิเทศการใช้หลักสูตร

6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 9-10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ

2. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิต และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง

3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นรายปีในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเป็นรายภาคในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Taba (1962, p. 454) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ได้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอันเดิม ให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดประเมินผลและอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดหมายและวิธีการและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้ จะมีผลกระทบทางด้านความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วนโดยไม่เปลี่ยนแนวคิดพื้นฐานหรือรูปแบบของหลักสูตร

วิลลิตน์ จตุรนนท์ (2541, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความหมายได้สองลักษณะ คือ ความหมายแรก หมายถึงการทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้น และอีกความหมายหนึ่ง หมายถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย

สมคิด พรหมจ้อย (2545, หน้า 21) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตร จะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญาการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติเนื้อหาวิชา การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของสังคม ท้องถิ่นและผู้เรียนมากที่สุด

2. การจัดทำร่างหลักสูตร มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมาย

2.2 วิเคราะห์โครงสร้าง คัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้

2.3 เตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2.4 การนำหลักสูตรไปใช้

2.5 การประเมินหลักสูตร

ชูศรี สุวรรณโชติ (2546, หน้า 90) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตร มีความสำคัญ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสังคมและชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่มีความจำเป็นอันจะนำมาซึ่งการปรับปรุงหลักสูตร
3. สำรวจความต้องการและความจำเป็นของสังคม ชุมชน และผู้เรียน
4. กำหนดวัตถุประสงค์ของการให้การศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสังคม
5. เลือกเนื้อหาวิชาที่ต้องการนำมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาที่ตรงกับวัตถุประสงค์
6. เลือกบุคลากรที่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ มาร่วมกันจัดทำหลักสูตร
7. จัดลำดับเนื้อหาความรู้ที่ได้มาจากขั้นที่ 6
8. สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ และนำมาจัดทำ

หลักสูตร

9. กำหนดการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

บังอร อนุเมธกร (2542, หน้า 25-26) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตร คือ เป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรฉบับร่างทดลองใช้ จัดทำหลักสูตรฉบับจริง ดำเนินการใช้หาแนวทางที่ดีในการใช้ปรับปรุงกระบวนการใช้ และปรับปรุงตัวหลักสูตร ซึ่งอาจจะต้องหมุนเวียนกระทำซ้ำ ตั้งแต่ขั้นดำเนินการ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ข้อมูลที่สำคัญ คือ ความจำเป็นและความต้องการของสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษาประเภทนั้น ๆ และระดับนั้น ๆ แนวทางจิตวิทยาจะช่วยนำทางให้จัดหลักสูตรได้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน
2. ขั้นจัดทำและวางแผนการใช้หลักสูตร จากการประมวลความรู้ โดยใช้ข้อมูลจากขั้นที่แล้วผนวกกับความรู้ความคิดของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา นักทฤษฎีการสอนจะเป็นที่มาของหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างเนื้อหาวิชา รวมทั้งลักษณะของการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน
3. ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการใช้หลักสูตร อันเป็นแนวทางให้ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการใช้ให้สามารถบรรลุ

4. ชั้นตรวจสอบผลของการใช้หลักสูตร การประเมินผลรวบยอดจะจัดทำเมื่อหลักสูตรใช้ไปครบถ้วนตามกำหนดเวลา ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนตรงตามเป้าของหลักสูตรหรือไม่

Harris (1985, p. 13) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้าง ปรับขยายหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพบุคลากร สถานที่ รวมถึงการสร้างคู่มือแนวการใช้หลักสูตร และการกำหนดระดับการใช้หลักสูตร

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สารสนเทศ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น นำมากำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีการนิเทศการใช้หลักสูตร การติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอและรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 20) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ เป็นหน้าที่หลักและสำคัญยิ่งของบุคลากรทางการศึกษา โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในหมวดที่ 4 มาตราที่ 22 กำหนดแนวการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องผสมผสาน สาระความรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในมาตรา 24 กำหนดให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 9) กล่าวว่า ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คุณลักษณะของนักเรียนควรจะได้รับพัฒนา ทั้งด้านพัฒนาคน การพัฒนาอาชีพ และการพัฒนา สังคมควบคู่กันไป ฉะนั้น ทักษะจึงจำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะได้ศึกษาและนำไปใช้ให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการพัฒนาวิชาชีพต่อไป สรุปได้ ดังนี้

1. ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน การนำเข้าสู่บทเรียนจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อครูผู้สอนสามารถ นำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม ครูผู้สอนต้องอาศัยเทคนิค ชั้นเชิง และความรู้ด้านจิตวิทยา เกี่ยวกับเจตคติที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของบุคคล

2. ทักษะการสั่งงาน หรือมอบหมายงาน การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นั้นการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือกลุ่มของนักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็น ฉะนั้น ทักษะการสั่งงาน หรือมอบหมายจึงมีความจำเป็นสำหรับครู เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจในจุดมุ่งหมายและขั้นตอน การปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการจำ และการลืม การสื่อความหมายทางวาจาและการทบทวนความเข้าใจ

3. ทักษะการสร้างสถานการณ์จำลอง เป็นวิธีที่ครูพยายามสร้างสถานการณ์หรือ บรรยากาศของเหตุการณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าอยู่ในสถานการณ์จริง ซึ่งครูผู้สอนจะต้อง มีความรู้ทางด้านจิตวิทยาเรียนรู้อย่างมีความหมาย แรงจูงใจและการสร้างแรงจูงใจ

4. ทักษะการสรุปบทเรียน เป็นการสรุปสาระสำคัญของบทเรียนเพื่อให้รู้ว่ามีนักเรียน กำลังเรียนอะไร และนำความรู้ใหม่ไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมได้อย่างไร

ทิตินา แซมมณี (2543, หน้า 4) กล่าวว่า ครูผู้สอนควรจะได้ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถ ที่จะต้องอาศัยหลักการ การวางแผนการสอน การใช้จิตวิทยาการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ส่วนวิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้นมีหลายวิธี ส่วนการที่จะใช้วิธีสอนใด ๆ ไปใช้ จะต้อง สอดคล้องกับเนื้อหา ธรรมชาติของกลุ่มผู้เรียนเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า ไม่มีวิธีสอนใด

ที่ยอดเยี่ยม เลิศเลิศที่สุด “นักมวยไม่มีกระบวนท่า ลีลาการชกใดที่แน่นอนตายตัวในชัยชนะ หรือน็อกคู่ต่อสู้ การเรียนการสอนที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางก็เช่นเดียวกัน คงไม่มียุทธวิธีการสอนใด ที่ประสบความสำเร็จไปในทุกเรื่อง ทุกคนและทุกเวลาได้ จะต้องแก้ไขและพัฒนาสถานการณ์อยู่เสมอ”

กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 10-11) กล่าวว่า การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำมีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวม วิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับ หน่วยการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ โดยยึดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การกำหนด การเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การกำหนดวิธีประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนการสอน หรือรายวิชา ให้ประเมินตามสภาพจริง
4. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน ในแต่ละช่วงชั้นซึ่งมีลักษณะ การบูรณาการแล้ว
5. ควบคุม ดูแล และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้
6. ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสอนโดยการนิเทศภายใน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 91) กล่าวว่า การสอนเป็นภาระหน้าที่หลัก ของครูไม่ว่าจะเป็นการสอนในระดับใด นอกจากนี้ ครูเองยังเป็นปวงชนบุคคลที่มีจรรยาบรรณ และวินัยกำกับไว้ด้วย ในด้านการสอนนั้นเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จึงมักเรียกรวมกันว่า การเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน นอกจากจะเป็นการให้วิชาความรู้ และยังเป็นการฝึกประสบการณ์ให้กับผู้เรียนด้วย ขั้นตอนในการสอนมีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการสอน
2. ระหว่างสอน
3. ประเมินผล

ทฤษฎีการสอนจะช่วยให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนได้ดีขึ้น วิธีสอนมีหลายวิธี แต่ละวิธีจะมีข้อดีและข้อจำกัด การเลือกวิธีการสอนของครูควรใช้หลาย ๆ วิธี ผสมผสานกัน โดยมีหลักในการเลือก โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของวิชา เนื้อหาวิชา ความถนัดของผู้สอน ความเหมาะสมของผู้เรียน ตลอดจนเวลา จำนวนผู้เรียน และสื่อการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 14) กล่าวว่า การพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอน ตามสาระและหน่วยการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะต่าง ๆ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนจากประสบการณ์จริง การส่งเสริมการรักการอ่าน และการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้อง กับเนื้อหาสาระ กิจกรรม การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ

4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อตามความสามารถ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 ข, หน้า 25-26) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ คำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนจะต้องอาศัย กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการ สร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการ เหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษา ทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึง มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระ

การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอน เทคนิคการสอนสื่อ/ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผู้สอนและผู้เรียน ควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

4.1.1 เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.1.2 ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4.1.3 มีปฏิสัมพันธ์ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครูประเมินและพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

4.2.1 กำหนดเป้าหมาย วางแผนและรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

4.2.2 เสาะแสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

4.2.3 ตัวป้อน (Input) คือ ผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาวิชา สื่อการสอนสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

4.2.4 กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการจัดการสอนเป็นการวางแผน และเตรียมการสอนการจัดกิจกรรมการสอน และการประเมินผลการสอนของผู้สอนนั่นเอง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 96) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการปรับปรุง เปลี่ยนพฤติกรรมจากประสบการณ์การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจำเป็นต้องอาศัย สภาพการณ์สนับสนุนหลายอย่าง

ภารดี อนันต์นาวี (2557, หน้า 282) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์

การประสบการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่ดีพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้ โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมมือ หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558, หน้า 38) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศ การสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม ดูแลการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิถีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ตลอดจนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการนิเทศการศึกษา

ซารี มณีนศรี (2538, หน้า 27-29) กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการนิเทศการศึกษามี 7 ประการ ดังนี้

1. การนิเทศ เป็นการกระตุ้นเตือน ประสานงาน และแนะนำให้เกิดความเจริญอกงามแก่ครู โดยใช้กิจกรรมการอบรม พัฒนาความรู้และพัฒนาทัศนคติในการทำงาน

2. การนิเทศตั้งอยู่บนรากฐานประชาธิปไตย โดยเน้นที่บทบาทผู้นำการศึกษาของผู้บริหาร การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย และการตัดสินใจในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริม สร้างสรรค์ ควรหลีกเลี่ยงการบังคับ การปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน สร้างบรรยากาศให้ครูศึกษาแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

4. การนิเทศกับการปรับปรุงหลักสูตรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกัน

5. การนิเทศ คือ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ยอมรับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจ หาโอกาสให้ความช่วยเหลือ เพื่อสร้างมิตรไมตรีให้แก่ผู้อื่น

6. การนิเทศมุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญ

7. การนิเทศมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดช่องว่างระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยเฉพาะในชนบท โดยศึกษาและวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการและปัญหาในชุมชนชนบท ช่วยเหลือส่งเสริมให้ครูร่วมมือกับท้องถิ่นในการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 20-21) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษาที่บุคลากรทุกคนเรียนรู้ร่วมกัน ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครู พัฒนางานพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานอย่างเป็นระบบ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาบุคลากร
2. เพื่อพัฒนางาน
3. เพื่อประชาสัมพันธ์
4. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

หลักการนิเทศการศึกษา

1. การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

2. การนิเทศศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน แต่การดำเนินงานจะกระทำโดยผ่านตัวกลาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การนิเทศศึกษาเน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

กมล ภู่งาม (2545, หน้า 13-14) กล่าวว่า iva การนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ซึ่งมีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบในการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาด้วยกัน ทุกคนจึงต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ แต่ละคนเป็นผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวในแต่ละด้าน

2. กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการนิเทศภายใน ควรเป็นวิธีการที่เป็นกัลยาณมิตร
ต่อกัน

3. การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

4. ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยถือเป็นปัญหาของสถานศึกษาโดยส่วนรวม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 275) กล่าวว่า iva การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นงานที่ช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการ ในด้านการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศภายในก็เนื่องจากศึกษานิเทศก์ มีจำนวนจำกัด เพื่อจะใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากร บุคลากรภายในสถานศึกษาและสถานศึกษา เป็นผู้ที่เข้าใจปัญหาการเรียนการสอนได้ดี รวมทั้งการสร้างความร่วมมือและแก้ไขปัญหาการทำงาน ร่วมกัน วิธีการนิเทศนั้นสามารถใช้ได้หลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย จำนวนผู้รับการนิเทศ เวลา และทรัพยากรอื่น ในการจัดทำโครงการนิเทศนั้นควรจะได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการในการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ แล้วจึงนำแผนไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้ ควรมีการประเมินโครงการนิเทศ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 39) ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงาน ของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิด ความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้องแล้ว ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและ กระบวนการ

3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

มยุรี ประสิทธิ์ินาวา (2555, หน้า 46-47) สรุปข้อขยายในงานนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์เพื่อทราบสภาพปัญหาทางด้านคุณภาพในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาและทราบจุดเด่น-จุดด้อย ในด้านความรู้ ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา ตามสภาพที่เป็นจริง เพื่อการวางแผนการนิเทศภายใน

2. การสร้างความตระหนักในความสำคัญที่ต้องพัฒนาตนเองของบุคลากร
เพื่อการพัฒนาของสถานศึกษา

3. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในและการพัฒนาบุคลากร
4. การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในและพัฒนาบุคลากร
5. การติดตามกำกับให้มีการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ให้สมบูรณ์
6. การจัดบริการเพื่อส่งเสริมความสามารถของบุคลากร
7. การส่งเสริมให้บุคลากรมีโอกาสเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณะ
8. การประเมินผลการดำเนินงาน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการจัดระบบการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมและให้คำแนะนำ ปรับปรุง พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านกระบวนการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพและพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตลอดจนการติดตาม นิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพ ของนักเรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายของการศึกษา

ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

พงษ์ศักดิ์ สวัสดิ์มงคล (2557, หน้า 31) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมทางวิชาการที่จะทำให้ทราบว่า การดำเนินกิจกรรมการเรียน การสอนบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มากน้อยเพียงใด มีข้อบกพร่องและมีข้อจำกัดในเรื่องใด อย่างไร อันจะเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 15-22) กล่าวว่าไว้ว่า การวัด ผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละวิชา สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา สาระการเรียนการสอน และหน่วยการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง จากกระบวนการการปฏิบัติและผลงาน
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
5. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 189) กล่าวว่าไว้ว่า การวัดผล และประเมินผลมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับ ติดตามกิจกรรมการเรียนการสอนต่อเนื่อง
2. เป็นเครื่องมือผลักดันให้เกิดการพัฒนา เปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
3. เป็นเครื่องนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียน
4. เสริมประสิทธิภาพการจัดการทั้งระบบ เพื่อนำผลการประเมิน มากำหนดยุทธศาสตร์ต่อไป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ทักษะความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดในระดับใด สามารถที่จะได้รับการเลื่อนชั้นเรียนหรือจบการศึกษาได้หรือไม่ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดการศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล การเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 40)

1. การตัดสินผลการเรียน
2. การให้ระดับผลการเรียน
3. การรายงานผลการเรียน
4. เกณฑ์การจบการศึกษา
5. เอกสารหลักฐานการศึกษา
6. การเทียบโอนผลการเรียน
7. การประเมินคุณภาพผู้เรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาและดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งมีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เพศ

โดยธรรมชาติแล้ว เพศหญิงและเพศชายมีลักษณะแตกต่างกัน ไม่เพียงแต่รูปร่างเท่านั้น นิสัยใจคอ ความคิดเห็น การควบคุมอารมณ์ต่างและอื่น ๆ ก็มีส่วนแตกต่างกันอีกด้วย สุวรรณแสง (2532, หน้า 77) ซึ่งสอดคล้องกับสำเร็จ สมวงศ์ (2532) ที่ศึกษาการบริหารงานเป็นทีมที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีสถานภาพส่วนตัวด้านเพศแตกต่างกัน การเข้าร่วมในการบริหารงานเป็นทีมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ครูเพศชาย และครูเพศหญิง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นทีมแตกต่างกัน ซึ่ง ครูเพศชายส่วนใหญ่จะมีความกระตือรือร้น และกล้าแสดงออกในการเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นทีม ทำให้ครูเพศชายมีความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในด้านการบริหารงาน โรงเรียนมากกว่าเพศหญิง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จากผลการผลงานวิจัยดังกล่าว เพศเป็นตัวชี้วัดและสะท้อนถึงประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนแต่ละแห่งได้อย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้

ประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์ในการสอนของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะว่าโรงเรียนที่มีครูที่มีประสบการณ์การสอนมากย่อมส่งผลให้การพัฒนาการเรียนการสอน สื่อ วัสดุประกอบการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร ทำให้มีความรู้ความสามารถทัน กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ชนาวดี มณีเสวต, 2550) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัลยาณี คำแก้ว (2556) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อย มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จากผลการผลงานวิจัยดังกล่าว ประสบการณ์การทำงานของครูเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งประสบการณ์ในการสอน ทำให้มองเห็นปัญหาได้อย่างถูกต้องชัดเจนตามหลักความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นตัวแปรอิสระ ในการศึกษาครั้งนี้

ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับปิติพงษ์ วรรณรี (2551, หน้า 142) ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยาณี คำแก้ว (2556) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร ทาทราช (2552) ได้ทำการวิจัยปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จากหลักการผลงานวิจัยดังกล่าว ขนาดโรงเรียนส่งผลต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนซึ่งขนาดโรงเรียน ทำให้มองเห็นปัญหาได้อย่างถูกต้องชัดเจนตามหลักความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการบริหารวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า นักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาวิจัยได้ดังนี้

สมชาย ล้อมวงส์ (2549) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จึงต้องการการจذبอบรมครูในการสังเคราะห์หลักสูตร ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากสิ่งใกล้ตัว

กัลยรัตน์ ทัดธนาภร (2549) ได้ศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ (2555) การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก

นิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ บุคลากรขาดความรู้ในการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร บุคลากรขาดทักษะในการปฏิบัติงาน การขาดงบประมาณการพัฒนา

กัลยาณี คำแก้ว (2556) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศ ตามลำดับ

นิตยธิดา จันดาสงค์ (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

Mattox (1978) ได้ศึกษา เรื่อง ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐอินดีแอนา สหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการระดับสูงที่อยู่ใน ครูใหญ่ คือ ความต้องการที่จะมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล ต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มีความสามารถดังกล่าว ครูใหญ่มีความต้องการที่จะเข้าใจหลักสูตร เพื่อให้มีความสามารถดังกล่าว ครูใหญ่ต้องการที่จะเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมความรู้ในบางวิชาจากวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย

Desautel (1978) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การรับรู้บทบาทในการบริหารงานของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐโคคัวเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่าตนใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอน และมีความเห็นอีกว่า เขาควรจะได้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่แล้ว กับเห็นว่าบทบาทการเป็นผู้นำในด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นบทบาทที่สำคัญ

Cotton (1998) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานของโรงเรียนเป็นฐาน พบว่า รัฐควรทำหน้าที่กระตุ้นและสนับสนุนให้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบความสำเร็จโดยกระตุ้นเร่งเร้าให้แต่ละเขตการศึกษาใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงผลการเรียนและปรับปรุงการบริหารองค์กรของโรงเรียนทำความเข้าใจกับหน่วยงานกลาง ให้ยอมรับว่าต้องมีอำนาจอย่างแท้จริง และต้องมีความยืดหยุ่น ลดการควบคุมอย่างเคร่งครัด แต่เพิ่มความร่วมมือในการปฏิบัติและการตรวจสอบ

Bukosky (1999) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่า ในการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ หลักสูตรมีมาตรฐาน การสอนที่มีประสิทธิภาพ การเรียนแบบปฏิสัมพันธ์ การวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงานมีเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การออกแบบการทำงานใหม่

UNESCO (2000) ได้วิจัย เรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรของบางประเทศในทวีปเอเชีย ได้แก่ ออสเตรเลีย บังกลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขาดแคลนการประสานงานที่ีระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และขาดการติดตามการใช้หลักสูตรของครู นอกจากนั้นหลักสูตรยังขาดประสิทธิภาพ ขาดแคลนเอกสารหลักสูตร ตำราเรียนไม่ทันสมัย ขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ ประการสุดท้ายคือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาดการวางแผนที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

Duke (2004) ได้ศึกษาวิจัยว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทที่เน้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ การบริหารงานวิชาการ ว่าด้วยเรื่องทักษะการอ่านโดยมีโปรแกรมพัฒนาทักษะทางภาษา การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนและวันหยุด การบริหารกิจการนักเรียน ว่าด้วยความเข้มแข็งด้านระเบียบวินัยของนักเรียน การบริหารงานบุคคลโดยกำหนดให้ครูพัฒนาแก้ไขการสอนตามความต้องการของนักเรียน ภายใต้การวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นระบบ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศ พบว่า งานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา สถานศึกษามีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นหลัก ดังนั้นการพัฒนาคูณภาพของนักเรียนให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน จึงต้องอาศัยกระบวนการบริหารงานวิชาการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตรงตามที่สถานศึกษาต้องการ จึงเป็นหน้าที่และภารกิจอันสำคัญของผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยในภาพรวม พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัด

การเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล การนิเทศการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ประสบการณ์ในการสอน ขนาดโรงเรียน ฯลฯ นักการศึกษาแต่ละท่านได้จำแนกงานวิชาการ ออกเป็นประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันไป แต่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษางานวิชาการ 4 ด้าน ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียนต่าง ๆ ให้ทราบถึงปัญหาการพัฒนางานวิชาการ และนำผลการวิจัยไป เป็นแนวทาง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังมีรายละเอียดตามต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,104 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษารวมทั้งสิ้น จำนวน 291 คน จากนั้นจึงได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการสุ่มข้าราชการครูแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาด โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	89	23
ขนาดกลาง	445	117
ขนาดใหญ่	272	72
ขนาดใหญ่พิเศษ	298	79
รวม	1,104	291

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ต้องการทราบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1961) ใน 4 ด้าน จำนวน 53 ข้อ ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ
2. ด้านกระบวนการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ
3. ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 16 ข้อ
4. ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 13 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบจัดอันดับความสำคัญให้ผู้ตอบเรียงความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งแนวทางการร่างแบบสอบถามเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและความมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้
2. ร่างเครื่องมือการวิจัยเสนอต่อประธานงานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ความเห็นชอบ
3. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป มาใช้ ส่วนข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า .67 ควรพิจารณาตัดทิ้ง

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

R คือ คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า .67 ควรพิจารณาตัดทิ้ง

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายนามต่อไปนี้

3.1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2	ดร.ชนวิน ทองแพง	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3	นายสมชาย ศรีสรवल	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคลองจาก

4. ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จากนั้นนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำแบบสอบถามไปให้ข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระดับที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

(Discrimination) โดยการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) มีค่าเท่ากับ .20-.74

5. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (1990, p. 161) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือความอนุเคราะห์จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. นำได้รับเอกสารคืน ประมาณ 3-5 วัน และติดตามเอกสารคืน จำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ดำเนินการตามลำดับ ต่อไปนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับคืน โดยคัดจากฉบับที่สมบูรณ์
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

3. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

1. วิเคราะห์เพศของข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ
2. ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของข้าราชการครูที่แตกต่างกัน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t -test)
4. เปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ความสะดวกในการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Means)
- SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- t แทน การทดสอบ โดยใช้ค่า t -test
- F แทน ค่าสถิติทดสอบ (F -Distribution)
- SS แทน ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง
- MS แทน ค่าความแปรปรวน
- df แทน องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
- p แทน ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
- * แทน ขอมรับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ตามจุดมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปเป็นรายด้านและภาพรวม
คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการนิเทศการศึกษา
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหาร
งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการเรียงลำดับความสำคัญ
3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน
และขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	85	29.20
1.2 หญิง	206	70.80
รวม	291	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
2.1 ต่ำกว่า 5 ปี	150	51.50
2.2 ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป	141	48.50
รวม	291	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	23	7.90
3.2 ขนาดกลาง	117	40.20
3.3 ขนาดใหญ่	72	24.80
3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ	79	27.10
รวม	291	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 291 คน เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.2 และจำแนกตามเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.8 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.5 และจำแนกตามประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.5 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า จำแนกตามโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 7.9 จำแนกตามโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.2 จำแนกตามโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 24.8 และจำแนกตามโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 27.1

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปเป็นรายด้านและภาพรวม วิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปเป็นรายด้านและภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.00	0.24	ปานกลาง	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.97	0.25	ปานกลาง	3
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.00	0.22	ปานกลาง	1
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	2.95	0.25	ปานกลาง	4
รวม	2.98	0.13	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน	3.02	0.81	ปานกลาง	3
2. การจัดทำแผนการสอนสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น	3.00	0.77	ปานกลาง	5
3. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน	3.00	0.84	ปานกลาง	7
4. การฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร	3.00	0.79	ปานกลาง	6

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
5. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการสอน	3.02	0.83	ปานกลาง	4
6. การจัดทำโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร	2.94	0.80	ปานกลาง	12
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	2.99	0.85	ปานกลาง	10
8. สนับสนุนโรงเรียนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียน การสอน	3.03	0.82	ปานกลาง	2
9. การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการ	2.99	0.80	ปานกลาง	8
10. การแนะนำการจัดทำแผนการสอนแก่คณะครู	2.99	0.82	ปานกลาง	9
11. การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทาง ของหลักสูตร	2.98	0.84	ปานกลาง	11
12. การติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็น ไปตามแผนงานที่กำหนดไว้	3.05	0.81	ปานกลาง	1
รวม	3.00	0.23	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

- 1) การติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้
- 2) สนับสนุนโรงเรียนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
- 3) การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดทำโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานคราดี ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ	3.06	0.80	ปานกลาง	1
2. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.97	0.83	ปานกลาง	7
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.97	0.83	ปานกลาง	7
4. การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ	2.98	0.80	ปานกลาง	4
5. การส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	2.96	0.84	ปานกลาง	10
6. ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพท้องถิ่น	2.96	0.84	ปานกลาง	10
7. การติดตามผล การซ่อมเสริมให้นักเรียนอย่างทั่วถึง	2.97	0.81	ปานกลาง	6
8. การจัดทำบันทึกหลังการสอนตามแผนการจัดการสอน	2.98	0.81	ปานกลาง	5
9. การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์	3.02	0.82	ปานกลาง	2
10. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	2.97	0.86	ปานกลาง	9
11. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและสร้างเสริมระเบียบวินัย	2.90	0.83	ปานกลาง	12
12. การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู	3.00	0.84	ปานกลาง	3
รวม	2.97	0.25	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานคราดี ด้านการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ 2) การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

3) การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและสร้างเสริมระเบียบวินัย อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การส่งเสริมให้ครูสามารถสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.95	0.80	ปานกลาง	14
2. การช่วยเหลือครูในด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.01	0.82	ปานกลาง	8
3. การแนะนำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อ การสอน	2.97	0.82	ปานกลาง	12
4. การช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการ กลุ่ม	2.90	0.81	ปานกลาง	16
5. ส่งเสริมให้ครูหาวิธีให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง	2.96	0.81	ปานกลาง	13
6. การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	3.04	0.84	ปานกลาง	5
7. การดำเนินงานให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน โรงเรียน	3.01	0.86	ปานกลาง	9
8. การจัดให้มีการสังเกตการณ์การสอนระหว่างครู ในโรงเรียน	3.00	0.80	ปานกลาง	10
9. การส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานนอกสถานที่	3.02	0.82	ปานกลาง	7
10. การช่วยเหลือในด้านความรู้ให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.93	0.82	ปานกลาง	15
11. การจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน	3.06	0.79	ปานกลาง	2
12. การจัดประชุมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3.03	0.82	ปานกลาง	6
13. การสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียน	3.06	0.81	ปานกลาง	3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
14. การจัดทำแผนการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในโรงเรียน	3.11	0.84	ปานกลาง	1
15. การให้บริการโดยให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนในด้านปัญหา การปฏิบัติงาน	2.97	0.80	ปานกลาง	11
16. การนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุง การเรียนการสอน	3.05	0.84	ปานกลาง	4
รวม	3.00	0.22	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) การจัดทำแผนการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน 2) การจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน 3) การสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ การช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	n = 291			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรสถานศึกษา	2.96	0.83	ปานกลาง	4
2. การส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้	2.95	0.86	ปานกลาง	11
3. การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	2.95	0.84	ปานกลาง	9
4. จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้การออกข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้	2.99	0.85	ปานกลาง	2
5. การสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	2.92	0.81	ปานกลาง	13
6. การส่งเสริมให้มีการประเมินผลโดยเพิ่มสะสมงาน	2.97	0.85	ปานกลาง	3
7. มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.95	0.81	ปานกลาง	7
8. การจัดทำแบบฟอร์มรายงานผลการเรียนตามรายจุดประสงค์ในแต่ละครั้ง	2.95	0.79	ปานกลาง	6
9. การประเมินตามสภาพที่แท้จริง เช่น การประเมินผลงานโดยวิธีสัมภาษณ์ สันทนาพูดคุยกับเด็กและผู้ปกครอง	2.96	0.85	ปานกลาง	5
10. มีการประเมินผลโดยการสังเกตและการจดบันทึก	2.95	0.83	ปานกลาง	8
11. การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนทุกระดับชั้น และรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน	2.94	0.83	ปานกลาง	12
12. การจัดระบบการเทียบโอนสำหรับนักเรียนที่ย้ายเข้ามาเรียน	2.95	0.84	ปานกลาง	9
13. มีการกำกับติดตามดูแลการวัดและการประเมินผลในโรงเรียน	3.01	0.80	ปานกลาง	1
รวม	2.95	0.25	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) มีการกำกับติดตามดูแลการวัดและการประเมินผลในโรงเรียน 2) จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้การออกข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) การส่งเสริมให้มีการประเมินผลโดยเพิ่มสะสมงาน ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ย เป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ การสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุง การเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่าง ความคิดเห็นของครู ต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	เพศชาย				เพศหญิง			
	<i>n</i> = 85				<i>n</i> = 206			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.03	0.26	ปานกลาง	1	2.98	0.22	ปานกลาง	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.00	0.27	ปานกลาง	2	2.96	0.24	ปานกลาง	4
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.99	0.25	ปานกลาง	3	3.00	0.21	ปานกลาง	1
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	2.90	0.25	ปานกลาง	4	2.97	0.25	ปานกลาง	3
รวม	2.98	0.15	ปานกลาง	-	2.98	0.12	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ เพศชายและเพศหญิง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เพศชายมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา

เพศหญิงมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	n = 85		n = 206			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.03	0.26	2.98	0.22	1.40	.16
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	3.00	0.27	2.96	0.24	1.08	.27
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.99	0.25	3.00	0.21	.52	.60
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	2.90	0.25	2.97	0.25	2.11*	.03
รวม	2.98	0.15	2.98	0.12	.22	.82

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า 5 ปี				ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป			
	<i>n</i> = 150		<i>n</i> = 141		<i>n</i> = 150		<i>n</i> = 141	
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.01	0.25	ปานกลาง	1	2.98	0.21	ปานกลาง	2
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.97	0.24	ปานกลาง	3	2.98	0.26	ปานกลาง	2
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.98	0.22	ปานกลาง	2	3.02	0.22	ปานกลาง	1
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	2.96	0.25	ปานกลาง	4	2.95	0.26	ปานกลาง	4
รวม	2.98	0.13	ปานกลาง	-	2.98	0.14	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์
การทำงานโดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป		t	p
	n = 150		n = 141			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.01	0.25	2.98	0.21	1.08	.28
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	2.97	0.24	2.98	0.26	.47	.63
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.98	0.22	3.02	0.22	1.23	.21
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	2.96	0.25	2.95	0.26	.34	.72
รวม	2.98	0.13	2.98	0.14	.22	.82

จากตารางที่ 11 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์
การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยแบ่งเป็น
ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
และวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่				ขนาดใหญ่พิเศษ			
	<i>n</i> = 23				<i>n</i> = 117				<i>n</i> = 72				<i>n</i> = 79			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	3.13	0.25	ปานกลาง	3	3.00	0.22	ปานกลาง	1	2.99	0.21	ปานกลาง	2	2.95	0.25	ปานกลาง	1
2. ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	3.12	0.27	ปานกลาง	4	2.99	0.25	ปานกลาง	3	2.97	0.21	ปานกลาง	3	2.91	0.26	ปานกลาง	4
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.17	0.18	ปานกลาง	1	3.00	0.23	ปานกลาง	1	3.01	0.19	ปานกลาง	1	2.94	0.22	ปานกลาง	2
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	3.17	0.26	ปานกลาง	1	2.95	0.23	ปานกลาง	4	2.93	0.27	ปานกลาง	4	2.92	0.25	ปานกลาง	3
รวม	3.15	0.11	ปานกลาง	-	2.99	0.11	ปานกลาง	-	2.98	0.10	ปานกลาง	-	2.93	0.15	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้
1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน และ 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้
1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน
โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรผัน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.557	0.186	3.329*	.020
	ภายในกลุ่ม	287	16.019	0.056		
	รวม	290	16.576			
2. ด้านการพัฒนาระบบการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.886	0.295	4.685*	.003
	ภายในกลุ่ม	287	18.098	0.063		
	รวม	290	18.984			
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.969	0.323	6.803*	.000
	ภายในกลุ่ม	287	13.624	0.047		
	รวม	290	14.593			
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.202	0.401	6.293*	.000
	ภายในกลุ่ม	287	18.265	0.064		
	รวม	290	19.467			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.854	0.285	17.940	.000
	ภายในกลุ่ม	287	4.551	0.016		
	รวม	290	5.405			

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่าง ทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's method)

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบรายคู่ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน
โดยรวม โดยวิธีการทดสอบของ Scheffe's method

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.15	2.99	2.98	2.93
ขนาดเล็ก	3.15	-	0.160*	0.172*	0.218*
ขนาดกลาง	2.99	-	-	0.011	0.057*
ขนาดใหญ่	2.98	-	-	-	0.045
ขนาดใหญ่พิเศษ	2.93	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการบริหาร
วิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านการบริหารวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านการบริหารวิชาการมากกว่า
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ โรงเรียน
ขนาดกลาง มีปัญหาด้านการบริหารวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบรายกลุ่ม ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา
หลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการทดสอบของ
Scheffe's method

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.13	3.00	2.99	2.95
ขนาดเล็ก	3.13	-	0.126	0.141	0.175*
ขนาดกลาง	3.00	-	-	0.014	0.048
ขนาดใหญ่	2.99	-	-	-	0.034
ขนาดใหญ่พิเศษ	2.95	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 รายกลุ่ม
คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรมากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ
โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบรายกลุ่ม ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการทดสอบของ
Scheffe's method

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.12	2.99	2.97	2.91
ขนาดเล็ก	3.12	-	0.124	0.149	0.211*
ขนาดกลาง	2.99	-	-	0.025	0.087
ขนาดใหญ่	2.97	-	-	-	0.061
ขนาดใหญ่พิเศษ	2.91	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 รายคู่ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบรายคู่ ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการทดสอบของ Scheffe's method

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.17	3.00	3.01	2.94
ขนาดเล็ก	3.17	-	0.163*	0.157*	0.230*
ขนาดกลาง	3.00	-	-	0.005	0.067
ขนาดใหญ่	3.01	-	-	-	0.073
ขนาดใหญ่พิเศษ	2.94	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการนิเทศการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการนิเทศการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการนิเทศการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบรายคู่ ตามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล
ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิธีการ
ทดสอบของ Scheffe's method

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.17	2.95	2.93	2.92
ขนาดเล็ก	3.17	-	0.223*	0.240*	0.247*
ขนาดกลาง	2.95	-	-	0.016	0.024
ขนาดใหญ่	2.93	-	-	-	0.007
ขนาดใหญ่พิเศษ	2.92	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน
ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน
ผลการเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนมากกว่า
โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ โรงเรียนขนาดเล็ก
มีปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1, อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน โดยนำมาแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าสถิติ ร้อยละ

ตารางที่ 19 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรจัดอบรมส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนสอดคล้องกับ สภาพความต้องการของท้องถิ่น	58	19.90	3
2. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	71	24.40	1
3. ควรประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับต่าง ๆ	64	22.00	2
4. ควรจัดหาเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการ	55	18.90	4
5. ควรติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตาม แผนงานที่กำหนดไว้	43	14.80	5
รวม	291	100.00	-

จากตารางที่ 19 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ควรประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับต่าง ๆ 3) ควรจัดอบรมส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 20 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	83	28.50	1
2. ควรส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน	48	16.50	4
3. ควรจัดทำบันทึกหลังการสอนตามแผนการจัดการสอน	58	19.90	2
4. ควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	44	15.10	5
5. ควรติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู	58	19.90	2
รวม	291	100.00	-

จากตารางที่ 20 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย
ดังนี้ 1) ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2) ควรจัดทำบันทึกหลังการสอนตามแผนการจัดการสอน 3) ควรติดตามและประเมินผลการจัด
การเรียนการสอนของครู

ตารางที่ 21 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนิเทศ
การศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรส่งเสริมให้ครูสามารถสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	59	20.30	3
2. ควรช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม	65	22.30	1
3. ควรช่วยเหลือในด้านความรู้ให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	59	20.30	3
4. ควรจัดประชุมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	47	16.20	5
5. ควรนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียน การสอน	61	21.00	2
รวม	291	100.00	-

จากตารางที่ 21 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านการนิเทศ
การศึกษา ข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้
1) ควรช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม 2) ควรนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์
เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน 3) ควรส่งเสริมให้ครูสามารถสอน โดยยึดผู้เรียน
เป็นสำคัญ

ตารางที่ 22 ความถี่ ร้อยละ และอันดับของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการวัดผล
ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ควรกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลในตามหลักสูตร สถานศึกษา	47	16.20	5
2. ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผล เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	50	17.20	4
3. ควรสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุง การเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ	65	22.30	2
4. ควรประเมินตามสภาพที่แท้จริง เช่นการประเมินผลงาน โดยสัมภาษณ์ สันทนาพูดคุยกับเด็กและผู้ปกครอง	61	21.00	3
5. ควรมีการกำกับติดตามดูแลการวัดและการประเมินผลในโรงเรียน	68	23.40	1
รวม	291	100.00	-

จากตารางที่ 22 พบว่า ความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านการวัดผล
ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน รายข้อที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด โดยเรียงอันดับ
ความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ควรมีการกำกับติดตามดูแลการวัดและการประเมินผล
ในโรงเรียน 2) ควรสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการเรียน
การสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ 3) ควรประเมินตามสภาพที่แท้จริง เช่น การประเมินผลงาน
โดยสัมภาษณ์ สันทนาพูดคุยกับเด็กและผู้ปกครอง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 291 คน โดยกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) จากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามเพศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ โดยเรียงจากระดับปัญหามากที่สุด ระดับปัญหาน้อย ระดับปัญหาปานกลาง ระดับปัญหาน้อย และระดับปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20-.74 และค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .85 ตอนที่ 3 แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้ง 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ลักษณะเป็นแบบจัดอันดับความสำคัญให้ผู้ตอบเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1, อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ ทางเดียว (One-way ANOVA) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน แล้วทำการแปลผลนำเสนอเป็นตารางประกอบด้วย คำบรรยายความเรียง

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลจากการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปได้ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ สนับสนุนโรงเรียนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู

1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การจัดทำแผนการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน การจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน การสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

1.4 ด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีการกำกับ ติดตาม ดูแล การวัดและการประเมินผลในโรงเรียน จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้การออกข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้การส่งเสริมให้มีการประเมินผลโดยเพิ่มสะสมงาน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

2.1 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1, อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตาม แผนงานที่กำหนดไว้ อันดับ 2 สนับสนุนโรงเรียนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และอันดับ 3 การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ อันดับ 2 การจัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์ และอันดับ 3 การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ของครู

3.3 ด้านการนิเทศการศึกษา รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน อันดับ 2 การจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่แก่ครูใน โรงเรียน และอันดับ 3 การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในโรงเรียน

3.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน รายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการกำกับ ติดตาม ดูแลการวัด และการประเมินผลใน โรงเรียน อันดับ 2 จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ การออกข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และอันดับ 3 การส่งเสริมให้มีการประเมินผล โดยเพิ่มสะสมงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีประเด็น สำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีปัญหาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นในด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล การประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการ จึงมีปัญหาคำเนินงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ล้อมวงค์ (2549, หน้า 42) ที่ศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาคำเนินงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สอดคล้องกับกนกวรรณ ภาณุทัต (2555, หน้า 64) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง พบว่า ปัญหาคำเนินงานวิชาการของ โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สอดคล้องกับกัลยาณี คำแก้ว (2556, หน้า 62) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหา การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สอดคล้องกับกำไลทิพย์ นิลบรรหาร (2557, หน้า 70) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมือง หนองปรือ จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาคำเนินงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมือง หนองปรือ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

เมื่อผู้ศึกษาได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดุสิต พบว่า มีประเด็นสำคัญ ในรายด้านที่ผู้ศึกษานำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ปัญหาคำเนินงานวิชาการ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การติดตามผล การปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ สนับสนุนโรงเรียนให้ทำ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่โรงเรียนอาจยังไม่มี การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็น ขั้นตอน และยังไม่ได้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่ได้ตั้งไว้ และยังขาดความรู้ใน การวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น สอดคล้องกับกนกวรรณ ภาณุทัต (2555, หน้า 65) ที่ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาคำเนินงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับศิริพร ทาทราย (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอาจิมิครู ไม่ตรงตามวิชาเฉพาะสาขาหรือครูประสบปัญหาขาดความชำนาญในการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน บางครั้งไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และโรงเรียนขาดการติดตามประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของสุณิสา ถิ่นชนนาง (2555, หน้า 77) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ล้อมวงศ์ (2549) ได้ศึกษาปัญหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34-35) การส่งเสริมครูได้มีการจัดทำแผนและกระบวนการเรียนตามหน่วยสาระการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ

1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำแผนการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน การจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน การสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจจะยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนิเทศการศึกษา และอาจจะยังขาดการเผยแพร่ความรู้ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนอาจยังไม่มีการติดตามประเมินผลการนิเทศศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยาณี คำแก้ว (2556) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับเพ็ญพิชญ์ เพ็ญพิชญ์ (2553) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร

งานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 204) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรม ของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญ งอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น กิจกรรมการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม การนิเทศการศึกษา มีกิจกรรมย่อย ๆ เช่น กิจกรรมการอบรมครู กิจกรรมนำครูไปทัศนศึกษาและดูงานด้านการสอน จากครูต้นแบบหรือครูผู้สอนดีเด่น พร้อมทั้งให้ครูได้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร เมื่อหลักสูตรที่สอนอยู่ได้รับการปรับปรุงให้เปลี่ยนแปลงไป การสอนของครูก็ต้องเปลี่ยนแปลง ไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ครบถ้วนตามหลักสูตรที่ ปรับปรุงใหม่

1.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการกำกับติดตามดูแลการวัด และการประเมินผลในโรงเรียน จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้การออกข้อสอบ ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การส่งเสริมให้มีการประเมินผล โดยเพิ่มสะสมงาน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนไม่ได้มีการดำเนินการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผล การเรียนให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการวัด ประเมินผลการเรียนและเทียบโอนผลการเรียน มีหลักเกณฑ์การทำงานไม่ชัดเจน ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการทำงานและครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือและวิธีการประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2540) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล นครเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของหฤทัย อุดหนุน (2558, หน้า 67) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัย พบว่า ปัญหา การบริหาร งานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 1-8) การจัดประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัด การเรียนการสอน ซึ่งต้องดำเนินการด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติ ของวิชาและระดับช่วงชั้นของผู้เรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ

ผลการประเมินผลการเรียนได้ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบ การศึกษาประเภทต่าง ๆ ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐาน การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ การทำงานและขนาดโรงเรียน

2.1 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเพราะเพศชาย เพศหญิง มีความสนใจที่ไม่เหมือนกัน และมีกระบวนการเรียนที่อาจจะไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของศิริพร แทนทด (2556, หน้า 85) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการแก้ปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบ โอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสุดาดาวลัย อัฐนาค (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานที่สูงกว่า ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ความคิดเห็น เจตคติ และทักษะในการบริหารงานวิชาการ จึงส่งผลให้ครูที่มีที่ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป มีปัญหาในการบริหารวิชาการน้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของเถลิง งามอาจ (2552) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริ การงานวิชาการ ตามทัศนะของครู โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอพนสนิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ

งานวิจัยของกัลยาณี คำแก้ว (2556) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีจำนวนบุคลากรเพียงพอต่อความต้องการ มีงบประมาณที่เพียงพอมากกว่า รวมไปถึงมีเวลาเพิ่มพูนสมรรถภาพด้านวิชาการให้แก่บุคลากรในโรงเรียนได้ดีกว่าเพราะมีเสถียรภาพมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร ทาทราย (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับกัลยาณี คำแก้ว (2556) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ คือ อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก คือ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับต่าง ๆ และควรจัดอบรมส่งเสริมการจัดทำแผนการสอน สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามสาระที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยมีความหมายที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ล้อมวงศ์ (2549, หน้า 64) ที่ศึกษาปัญหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เขต 2 พบว่า แนวทางในการพัฒนา

งานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ เสนอแนะ การจัดอบรมส่งเสริมครู ในการสังเคราะห์หลักสูตรอย่างถูกต้อง สร้างทีมระดับชั้น โดยประสานความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน วิเคราะห์หลักสูตรและเขียนแผนใช้เอง

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก คือ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรจัดทำบันทึกหลังการสอนตามแผนการจัดการสอน ควรติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้าหาความรู้ และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ตลอดจนเรียนรู้ด้วยตัวเอง ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าทดลองฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของสมบัวคำ ชุมจันทร์ (2555, หน้า 81) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า แนวทางในการพัฒนางานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาร่วมกันสำรวจข้อมูล ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเพื่อการวางแผนการดำเนินการ ส่งเสริมให้ครูอบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยพัฒนาครูทุกปีและทุกคนอย่างน้อย 5 ครั้งต่อปี

3.3 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก คือ ควรช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ควรนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครู สามารถสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียน มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือเป็นกระบวนการทำงานที่มุ่งสู่การปรับปรุง ประสิทธิภาพ การสอนของครู ซึ่งจะยังผลสู่เป้าหมาย สุดท้าย คือ ผู้เรียนมีคุณภาพดังจุดมุ่งหมายของการศึกษา สอดคล้องกับสมชาย ล้อมวงษ์ (2549, หน้า 65) ที่ศึกษาปัญหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เขต 2 พบว่า แนวทาง ในการพัฒนางานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียน ควรมีการนิเทศแบบวิทยาศาสตร์

มาปรับปรุงการเรียนการสอน ควรให้ครูมีการวางแผนการนิเทศร่วมกัน เพื่อเป็นการรู้สภาพปัจจุบัน และปัญหาของโรงเรียน

3.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่า แนวทาง ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดรชด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก คือ ควรมีการกำกับ ติดตาม ดูแล การวัดและการประเมินผลในโรงเรียน ควรสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่อง มาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ควรประเมินตามสภาพที่แท้จริง เช่น การประเมินผลงานโดยสัมภาษณ์ สันทนาพูดคุยกับเด็กและผู้ปกครองตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ส่งเสริม ให้ครูจัดการประเมินผลการเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม การทดสอบควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของระดับชั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย ล้อมวงศ์ (2549, หน้า 65) ที่ศึกษาปัญหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี เขต 2 พบว่า แนวทางในการพัฒนางานวิชาการ ในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรให้ครูทำแฟ้มข้อมูล เพื่อรวบรวม ผลการเรียน การจัดทำวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเพื่อใช้ดำเนินการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ควรสร้างเครื่องมือการวัดผลที่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรการจัดอบรมส่งเสริมครูในการสังเคราะห์ หลักสูตรอย่างถูกต้อง สร้างทีมระดับชั้น โดยประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน วิเคราะห์ หลักสูตรและเขียนแผนใช้เอง
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ควรร่วมกันสำรวจข้อมูล ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเพื่อ การวางแผน การดำเนินการส่งเสริมให้ครูอบรมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยพัฒนาครูทุกปีและทุกคนอย่างน้อย 5 ครั้งต่อปี

3. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการนิเทศแบบวิทยาศาสตร์มาปรับปรุงการเรียนการสอน ควรให้ครูมีการวางแผนการนิเทศร่วมกัน เพื่อเป็นการรู้สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน

4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรให้ครูทำเพิ่มข้อมูลเพื่อรวบรวมผลการเรียน การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเพื่อใช้ดำเนินการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ควรสร้างเครื่องมือการวัดผลที่ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความต้องการของชุมชน เพื่อร่วมกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาภายในของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

บรรณานุกรม

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พ.ศ. 2550. (2550, 16 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก หน้า 29-30.

กนกวรรณ ภาณุทัต. (2555). *ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พิบูลิเคชั่น.

กรมวิชาการ. (2540). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

กรมวิชาการ. (2545). *แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

กรมสามัญศึกษา. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:

ครูสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ:

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ:

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551 ก). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550*. กรุงเทพฯ: พัฒนา

คุณภาพวิชาการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551 ข). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กัลยรัตน์ พัฒนภทร. (2549). *ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน*

เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กัลยา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.

กัลยาณี คำแก้ว. (2556). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยของสถานศึกษาพัฒนา*

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กำไลทิพย์ นิลบรรหาร. (2557). *ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*

อนุบาลเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- กุลชญา เทียงตรง. (2550). *การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 5.
งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.*
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
บุ๊คพอยท์.*
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (ม.ป.ป.). *การบริหารวิชาการ. เข้าถึงได้จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/344746>*
- ชารี มณีศรี. (2538). *การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.*
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2546). *หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.*
- เถลิง งามอาจ. (2552). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการ ตามทัศนะของครู
โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ทิพยาภรณ์ เดียวเจริญ. (2555). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหาร
สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- ทิสนา แยมมณี. (2543). *การคิดและการสอนคิด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ชนาวดี มณีเสวต. (2550). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของบุคลากรทางการศึกษา
โรงเรียนบ้านมาบตาพุด จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- นิตย์ธิดา จันดาสงค์. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี.
สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.*

- บั้งอร ออนุเมรางกูร. (2542). *หลักสูตรและการจัดการมัธยม*. ฉะเชิงเทรา: สถาบันราชภัฏ
ราชนครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทิพย์ สุริยวงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับมาตรฐานระบบคุณภาพ
ISO 9002 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปรัชญา
ดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประวิทย์ เวียงเงิน. (2538). *ปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา 2526
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิติพงษ์ วรรณรี. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน
กับประสิทธิผลการบริหารงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนกร เขต 1*.
งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พงษ์ศักดิ์ สวัสดิ์มงคล. (2557). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับวินัย
ในการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17*. งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิสมัย ถิณะแก้ว. (2541). *หลักสูตรประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. (2553). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาระยะแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นารี. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี ประสิทธิ์นาวา. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

- รัตน์า อนันตชาติ. (2550). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตโพยท์.
- ละเอียด กันทรिका. (2542). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการสายวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วัฒนา มโนจติ. (2540). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วิภา ทองหง่า. (2554). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลรัตน์ จตุรานนท์. (2541). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตร*. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร แทนทด. (2556). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สกลวเดือน สอนง่าย. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
คลองบางแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.*
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด พรหมชัย. (2545). *เทคนิคการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 2).* นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมใจ ไชยโกฏี. (2553). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.*
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย ล้อมวงค์. (2549). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2.* งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมบัวคำ ชุมจันทร์. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42.*
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). *หลักการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมุทพร ชำนาญ. (2557). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา.* ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ.* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2557). *ข้อมูลพื้นฐาน.* ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2560). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2560.* ตราด:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2552). *แผนพัฒนาประสิทธิภาพ
โรงเรียนขนาดเล็กปี 2551-2553.* สระบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *เส้นทางสู่โรงเรียนในอุดมคติ.*
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
พัฒนาข้าราชการครู เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษาปีงบประมาณ
2547. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษานิติบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. เข้าถึงได้จาก
<http://www.nesdb.go.th/main.php?filename=index>
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและ
โรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
(แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
แห่งชาติ.
- สำเร็จ สมวงศ์. (2532). การบริหารงานเป็นทีมที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุณิสา ถิ่นชนนาง. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุดิดดาวัลย์ อัฐนาถ. (2559). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.
งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- หฤทัย อุดหนุน. (2558). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
อำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Bukosky, A. E. (1999). *Comprehensive high school restructuring: Utilizing school-based management and curricular reforms to increase student achievement comprehensive restructuring*. n.p.
- Cotton, K. (1998). *School-based management*. n.p.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Desautel, R. A. (1978). Administrative role perceptions of North Dakota elementary school principals as related to selected dimension of administrative function. *Dissertation Abstracts International*, 39(4), 42-A.
- Duke, D. L. (2004). *The challenges of educational change*. Boston: Pearson Education.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory behavior in education* (2nd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size of research activity. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). *New pattern of management*. New York: McGraw-Hill.
- Mattox, D. D. (1978). *A study of in service need of Illinois public school elementary principles*. *Dissertation Abstracts International*, 38(12), 7061-A.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- UNESCO. (2000). *Strategies and procedures in developing and implementing curriculum*. Bangkok: The Unesco Regional Office for Education in Asia and Oceania.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.0574

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นายศิลา จันทร์อด นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิสิต 58950082 ได้รับความเห็นชอบ

ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยอยู่ในความควบคุมดูแล
ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้
อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.0575

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายศิลา จันทร์อด นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิสิต 58950082 ได้รับความเห็นชอบ
ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยอยู่ในความควบคุมดูแล
ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.0576

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายศิลา จันทร์อด นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิตินิต 58950082 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการสอบถามครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผลการวิจัย

เกิดประโยชน์ เชื่อถือได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่านไม่มีผลเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อโรงเรียนหรือการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ และนำมาใช้เพื่อการวิจัยในครั้งนี้อย่างเดียว

4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามแล้ว กรุณาตรวจสอบดูอีกครั้งว่าท่านได้ตอบครบทุกข้อแล้วหรือไม่ แบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อจะเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ และนำมาใช้ในการวิจัยได้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง สำหรับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นายศิลา จันทร์รอด

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ข้อความที่ตรงกับความจริงที่เกี่ยวกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่านและเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

3. ขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก

- โรงเรียนขนาดกลาง
- โรงเรียนขนาดใหญ่
- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

- คำชี้แจง** โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความเห็นของท่าน อยู่ในระดับใดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปัญหาที่ตรงกับระดับความจริงมากที่สุดเพียงข้อเดียว
- 5 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.	การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน		✓			
2.	การฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร	✓				

จากตัวอย่าง

ข้อ 1 แสดงว่า การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ข้อ 2 แสดงว่า การฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอยู่ในระดับ

มากที่สุด

ความคิดเห็นต่อปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน					
2.	การจัดทำแผนการสอนสอดคล้องกับสภาพความต้องการ ของท้องถิ่น					
3.	การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสาระ การเรียนรู้ที่สนองความต้องการของชุมชน					
4.	การฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร					

5.	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการสอน					
6.	การจัดทำโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตร					
7.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
8.	สนับสนุนโรงเรียนให้ทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน					
9.	การจัดหาเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการ					
10.	การแนะนำการจัดทำแผนการสอนแก่คณะครู					
11.	การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทางของหลักสูตร					
12.	การติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้					
13.	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถ					
14.	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
15.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
16.	การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ					
17.	การส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน					
18.	ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพท้องถิ่น					
19.	การติดตามผล การซ่อมเสริมให้นักเรียนอย่างทั่วถึง					
20.	การจัดทำบันทึกหลังการสอนตามแผนการจัดการสอน					
21.	การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์					

22.	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
23.	จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและสร้างเสริมระเบียบวินัย					
24.	การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู					
ด้านการนิเทศการศึกษา						
25.	การส่งเสริมให้ครูสามารถสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ					
26.	การช่วยเหลือครูในด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
27.	การแนะนำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน					
28.	การช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม					
29.	ส่งเสริมให้ครูหาวิธีให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตัวเอง					
30.	การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา					
31.	การดำเนินงานให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน					

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
32.	การจัดให้มีการสังเกตการสอนระหว่างครูในโรงเรียน					
33.	การส่งเสริมให้ครูไปศึกษาดูงานนอกสถานที่					
34.	การช่วยเหลือในด้านความรู้ให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
35.	การจัดทำเอกสารวิชาการเผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน					
36.	การจัดประชุมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
37.	การสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน					
38.	การจัดทำแผนการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษา					

	ในโรงเรียน					
39.	การให้บริการ โดยให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนในด้านปัญหา การปฏิบัติงาน					
40.	การนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุง การเรียนการสอน					
41.	ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลในตามหลักสูตร สถานศึกษา					
42.	การส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลให้สามารถวัดได้ ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
43.	การส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					
44.	จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้การออก ข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้					
45.	การสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่อง มาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ					
46.	การส่งเสริมให้มีการประเมินผล โดยเพิ่มสะสมงาน					
ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
47.	มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
48.	การจัดทำแบบฟอร์มรายงานผลการเรียนตามรายจุดประสงค์ ในแต่ละครั้ง					
49.	การประเมินตามสภาพที่แท้จริง เช่น การประเมินผลงาน โดยสัมภาษณ์ สันทนาพูดคุยกับเด็กและผู้ปกครอง					
50.	มีการประเมินผลโดยการสังเกตและการจดการบันทึก					
51.	การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนทุกระดับชั้น และรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน					
52.	การจัดระบบการเทียบ โอนสำหรับนักเรียนที่ย้ายมาเข้าเรียน					

53.	มีการกำกับติดตามดูแลการวัดและการประเมินผล ในโรงเรียน					
-----	---	--	--	--	--	--

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง จากปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ท่านมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้อย่างไร โปรดเลือกตอบประเด็นที่ท่านเห็นว่ามีค่ามากที่สุด โดยให้เรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด
- 2 หมายถึง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2
- 3 หมายถึง มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- () 1. ควรจัดอบรมส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนสอดคล้องกับสภาพ
ความต้องการของท้องถิ่น

- () 2. ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- () 3. ควรประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับต่างๆ
- () 4. ควรจัดหาเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการ
- () 5. ควรติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- () 1. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- () 2. ควรส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอน
- () 3. ควรจัดทำบันทึกหลังการสอนตามแผนการจัดการสอน
- () 4. ควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- () 5. ควรติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู

การนิเทศการศึกษา

- () 1. ควรส่งเสริมให้ครูสามารถสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- () 2. ควรช่วยเหลือครูในด้านเทคนิควิธีสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม
- () 3. ควรช่วยเหลือในด้านความรู้ให้ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- () 4. ควรจัดประชุมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- () 5. ควรนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน

การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

- () 1. ควรกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา
- () 2. ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- () 3. ควรสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ
- () 4. ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

() 5. ควรมีการกำกับติดตามดูแลการวัดและการประเมินผลในโรงเรียน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ก

- ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

(Index of item objective congruence: IOC)

- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้องกับข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อที่	IOC	แปลผล	ข้อที่	IOC	แปลผล
1.	1	ใช้ได้	28.	.67	ใช้ได้
2.	.67	ใช้ได้	29.	.67	ใช้ได้
3.	1	ใช้ได้	30.	1	ใช้ได้
4.	.67	ใช้ได้	31.	.67	ใช้ได้
5.	.67	ใช้ได้	32.	1	ใช้ได้
6.	1	ใช้ได้	33.	.67	ใช้ได้
7.	.67	ใช้ได้	34.	.67	ใช้ได้
8.	1	ใช้ได้	35.	.67	ใช้ได้
9.	.67	ใช้ได้	36.	1	ใช้ได้
10.	1	ใช้ได้	37.	.67	ใช้ได้

11.	.67	ใช้ได้	38.	1	ใช้ได้
12.	.67	ใช้ได้	39.	1	ใช้ได้
13.	1	ใช้ได้	40.	.67	ใช้ได้
14.	1	ใช้ได้	41.	.67	ใช้ได้
15.	1	ใช้ได้	42.	.67	ใช้ได้
16.	.67	ใช้ได้	43.	1	ใช้ได้
17.	.67	ใช้ได้	44.	.67	ใช้ได้
18.	.67	ใช้ได้	45.	.67	ใช้ได้
19.	.67	ใช้ได้	46.	1	ใช้ได้
20.	1	ใช้ได้	47.	1	ใช้ได้
21.	.67	ใช้ได้	48.	1	ใช้ได้
22.	.67	ใช้ได้	49.	.67	ใช้ได้
23.	1	ใช้ได้	50.	.67	ใช้ได้
24.	1	ใช้ได้	51.	.67	ใช้ได้
25.	.67	ใช้ได้	52.	.67	ใช้ได้
26.	1	ใช้ได้	53.	1	ใช้ได้
27.	1	ใช้ได้			

ตารางที่ 24 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา
และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
1.	.29	19.	.35	37.	.58
2.	.33	20.	.62	38.	.32
3.	.55	21.	.33	39.	.41
4.	.58	22.	.36	40.	.29
5.	.32	23.	.62	41.	.33
6.	.41	24.	.61	42.	.55
7.	.45	25.	.24	43.	.25
8.	.50	26.	.45	44.	.29
9.	.58	27.	.39	45.	.49

10.	.25	28.	.26	46.	.58
11.	.29	29.	.41	47.	.32
12.	.49	30.	.29	48.	.41
13.	.58	31.	.33	49.	.25
14.	.32	32.	.55	50.	.29
15.	.41	33.	.25	51.	.36
16.	.39	34.	.29	52.	.62
17.	.26	35.	.49	53.	.61
18.	.31	36.	.58		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = .85

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายศิลา จันรอด
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 110 หมู่ที่ 5 ตำบลท่าพริก อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557-ปัจจุบัน	ครู คศ. 1 โรงเรียนบ้านคลองจาก จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	เศรษฐศาสตรบัณฑิต (การค้าระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา